

Природно-математички факултет
Универзитета у Крагујевцу
Радоја Домановића 12, 34000 Крагујевац
Телефон: 034/ 336-223
ПИБ: 101041593; Матични број: 07232721
<https://www.pmf.kg.ac.rs/>

КЊИГА ПРЕДМЕТА ЗА КРАТКИ ПРОГРАМА СТУДИЈА

РУКОВАЛАЦ ДИВЉИМ ЖИВОТИЊАМА У СПЕЦИФИЧНИМ УСЛОВИМА

Фебруар 2024.

Табела 5.2а

Студијски програм : Руковалац дивљим животињама у специфичним условима			
Назив предмета: Основе биологије и екологије одабраних група и таксона			
Наставник/наставници: Доц. др Растко Д. Ајтић/Доц. др Филип Н. Вукајловић			
Статус предмета:			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање са разноврсношћу одабраних група кичмењака и бескичмењака са посебним освртом на отровне и неотровне врсте змија и зглавкара, као и одабране врсте птица и сисара. Разумевање јединствених адаптација (еколошких, морфолошких, бихевиоралних, физиолошких итд.) што представља основу за разумевања потребе очувања и заштите биодиверзитета. Посебан нагласак је на разноврсност форме и облика тела, унутрашње организације на њихове међусобне односе и интеракције са људима у урбаним екосистемима.			
Исход предмета Оспособљавање полазника за уочавање и разумевање основних одлика и разноврсности кичмењака и бескичмењака коришћењем савремених знања. Полазници ће савладати вештину самосталног рада (рад на идентификацији врста, коришћењем дијагностичких карактера, као и стећи вештине препознавања најважнијих таксона у природним стаништима коришћењем «кључева» за идентификацију. Оспособљавање за безбедно хватање, руковање и уклањање јединки дивљих врста у специфичним условима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у класификацију и номенклатуру одабраних врста. Основне одлике, класификација одабраних група бескичмењака и кичмењака. Гмизавци (Reptilia). Птице (Aves). Сисари (Mammalia), Пауколики зглавкари (Arachnida), Инсекти (Insecta). Основе екологије бескичмењака и кичмењака. Интеракције између врста и интеракције дивљих врста са људима. <i>Практична настава</i> Дијагностички карактери и опште одлике одабраних група бескичмењака и кичмењака. Гмизавци. Птице. Сисари и зглавкари. Идентификација појединих врста и група на основу кључева за идентификацију и упоредних збирки.			
Литература Калезић М. Основи морфологије кичмењака. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд, 2008. Калезић М, Томовић Љ. Хордати. ННК Интернационал, Београд, 2007. Брајковић, М. Зоологија инвертебрата II. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд, 2004. Плавша, Н., Недић, Н. Практикум из пчеларства. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет. Нови Сад, 2015. Arnold E.N, Burton J.A. A Field Guide to the Reptiles and Amphibians of Britain and Europe. Collins St James's Place, London, 1978. Brown R.W, Lawrence M.J, Pope J. Animals: Tracks, Trails and Signs. Octopus Publishing group, 2009. Clutton-Brock J. Mammals. Dorling Kindersley Handbooks, London, New York, Munich, Melbourne, 2002. Svensson L, Grant P.J. Bird Guide. Harper Collins Publishers, 2004.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: /
Методe извођења наставе Теоријска (учење кроз примере, кроз рад, индивидуални и рад у групама) и теренска настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	40
колоквијуми	20+20		
Семинарски рад	10		

Табела 5.2а

Студијски програм : Руковалац дивљим животињама у специфичним условима			
Назив предмета : Правни оквири за руковање дивљим врстама животиња			
Наставник/наставници : Доц. др Растко Д. Ајтић/Доц. др Филип Н. Вукајловић			
Статус предмета : обавезан			
Број ЕСПБ : 10			
Услов : /			
Циљ предмета Упознавање са значајем научних, правних и друштвених основа заштите дивљих врста животиња. Упознавање са статусом угрожености и одређивањем статуса угрожености одабраних таксона.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ основних знања из оквира законодавства која се односе на заштиту и очување диверзитета фауне.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Значај заштите биодиверзитета. Национално законодавство и правни оквири заштите дивљих врста. Међународне конвенције, споразуми, критеријуми и програми значајни за очување и одржавање популација дивљих врста кичмењака и бескичмењака. Статус угрожености врста гмизаваца, птица и сисара и бескичмењака. Заштићене врсте гмизаваца, птица, сисара и бескичмењака.			
Литература Tomović, Lj., Kalezić, M., Džukić, G. Crvena knjiga faune Srbije II – Gmizavci. Univerzitet u Beogradu i Zavod za zaštitu prirode Srbije, Beograd, 2015. Puzović, S., Sekulić, G., Stojnić, N., Grubač, B., Tucakov, M. Značajna područja za ptice u Srbiji. Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Zavod za zaštitu prirode Srbije, Pokrajinski sekretarijat za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, 2009. IUCN (International Union for Conservation of Nature) – The IUCN Red List of Threatened Species. CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. Ajtić R, Lazarevic P, Sekulic G, Sekulic N, Zatezalo A, Jovanovic P. Priručnik za kontrolu prekograničnog prometa i trgovine zaštićenim vrstama. Edited by Pavle Jovanović and Rastko Ajtić, Ministarstvo životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja, 2011. Ajtić R, Vuković A, Vukelić M, Ilić B, Jelić I, Jančić R, Lazarević P, Stojanović D, Stojanović V, Škobić S. Priručnik za sakupljanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva. Edited by Aleksandar Dragišić, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 2013. Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5 од 5. фебруара 2010, 47 од 29. јуна 2011, 32 од 30. марта 2016, 98 од 8. децембра 2016) Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље flore и фауне (Службени гласник РС, бр. 31/2005, 45/2005, 22/2007, 38/2008 и 9/2010) Закон о заштити природе (Службени гласник РС, бр. 36/2009 и 88/2010) Закон о заштити животне средине (Службени гласник РС, бр. 135/2004 и 36/2009) Закон о потврђивању Конвенције о међународном промету угрожених врста дивље фауне и flore (Службени лист СРЈ - Међународни уговори, бр. 11/2001). Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња (Службени гласник РС, бр. 72/2010). Уредба о еколошкој мрежи (Службени гласник РС, бр. 102/2010)			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава : 2 часа недељно	Практична настава :/
Методe извођења наставе Теоријска настава (учење кроз примере, кроз индивидуални и рад у групама)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	40
Семинарски рад	10		
колоквијум-и	20+20		

Табела 5.2а

Студијски програм : Руковалац дивљим животињама у специфичним условима	
Назив предмета: Стручна пракса	
Наставник/наставници: Доц. др Растко Д. Ајтић/Доц. др Филип Н. Вукајловић	
Статус предмета: обавезан	
Број ЕСПБ: 10	
Услов: /	
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ практичних искустава на терену, уз препознавање могућности примене теоријских знања, примене литературе за идентификацију, препознавање статуса угрожености врсте и примена метода правилног руковања дивљим животињама у специфичним условима.</p>	
<p>Исход предмета</p> <p>ПОЛАЗНИЦИ ће савладати вештине самосталног рада на терену, вештине препознавања најважнијих таксона у природним стаништима коришћењем литературе за идентификацију, као и вештине правилног руковања дивљим врстама у специфичним условима.</p>	
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Предмет се реализује кроз менторски и самостални практични рад, који укључује препознавање појединих врста и група на основу кључева за идентификацију, на терену и у контролисаним условима.</p>	
<p>Литература</p> <p>Прирчници – ауторизована скрипта, презентације, видео материјали</p>	
Број часова активне наставе	Практична настава: 2 часа на недељном нивоу
<p>Методe извођења наставе</p> <p>Самостални и групни практични рад</p>	
Оцена знања (максимални број поена 100)	
Евалуација праксе од стране ментора у установи 0-50	
Евалуација праксе од стране предметних професора 0-50	